

PYTANIA NA KURS CEREMONIARZA – I SESJA

I. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA – POSTAWY I GESTY.

1. Wykonaj znak krzyża.
2. Wykonaj mały znak krzyża
3. Wykonaj gest bicia się w piersi.
4. Wykonaj dwa rodzaje ukłonu. Opisz różnice w stosowaniu.
Pochylenie głowy należy wykonać gdy wymawiając imiona Trzech Osób Boskich (np. Chwała Ojcu...), imię Jezus (np. 2 razy w Chwała na wysokości Bogu), NMP lub imię świętego, na cześć którego sprawowana jest liturgia.
Pochylenie ciała należy obowiązkowo wykonać gdy w wyznaniu wiary wypowiadamy „I za sprawą Ducha Świętego, przyjął ciało z Maryi Dziewicy i stał się człowiekiem.” A także przechodząc przed ołtarzem (który nie ma tabernakulum) oraz przed biskupem (przed i po okadzeniu go).
5. Wykonaj przyklęknięcie.
6. Wykonaj znak pokoju (4 sposoby).
7. Przedstaw oraz omów znaczenie postawy stojącej.
Gotowość do wypełniania woli bożej oraz do odmawianych modlitw.
8. Przedstaw oraz omów znaczenie postawy klęczącej.
Adoracja i cześć dla Zbawiciela. Wyraża wiarę w obecność Pana Jezusa w Najśw. Sakramencie.
9. Przedstaw oraz omów znaczenie postawy siedzącej.
Gotowość serca na przyjęcie i rozważanie Słowa; skupienie.
10. Przedstaw oraz omów znaczenie leżenia krzyżem. Podaj drugą nazwę.
Całkowite uniżenie przed Panem Bogiem (w czasie święceń kapłańskich) albo pokuta (Liturgia wielkopiątkowa). Prostracja.
11. Omów gest mandatum.
Od starożytności gest ten był elementem liturgii chrzcielnej: „Kto umyty jest, potrzebuje tylko żeby nogi umył, bo cały jest czysty” a zanikł na skutek zmniejszającej się liczby dorosłych katechumenów. Później mandatum weszło do klasztorów i praktykowane było bardzo szeroko – raz w tygodniu lub częściej. Liturgia klasztorna dokonała z czasem rozróżnienia na „mandatum fratrum” (obmycie stóp współbraci) i „mandatum pauperum” (obmycie stóp ludzi ubogich). Mandatum pauperum stosowano niemal codziennie przy okazji wydawania posiłków ubogim.
Ta ceremonia do wielkoczwartkowej liturgii katedralnej zawędrowała już w VII wieku, a od 1956 roku jest obecna także w wielkoczwartkowych liturgiach parafialnych.
12. Omów gest podnoszenia oczu. Kiedy jest wykonywany przez celebransa?
Wyraz skierowania duszy i myśli do Boga. W Kanonie Rzymskim (I ME) tuż przed konsekracją.
13. Omów gest ucałowania (ołtarza, księgi Ewangelii, itd.)
Znak miłości i czci nie tylko do osób i przedmiotów, ale dla Tego, którego one reprezentują i symbolizują – dla Pana Jezusa.
14. Omów gest wzniesienia i rozkładania rąk. Podaj nazwę oraz kto go wykonuje?
Przestawia Kościół modlący się na ziemi tak jak Mojżesz podczas walki z Amalekitami „Jak długo Mojżesz trzymał ręce podniesione do góry, Izrael miał przewagę”(Wj 17). Gest oranta może wykonywać jedynie prezbiter lub biskup. Osoby świeckie nie mogą go wykonywać.
15. Omów co symbolizuje procesja.
Symbolizuje Lud Boży zdążający razem ze Zbawicielem do nowej ziemi obiecanej – do nieba.
16. Omów co oznacza i symbolizuje okadzenie.
Wyraz szacunku i czci wobec Najśw. Sakramentu, osób(celebrans, lud) i przedmiotów(krzyż, paschał). Symbolika: dym – wznoszenie się modlitw do Pana Boga; spalane węgielki – składaną ofiarę.

II. CZĘŚĆ TEORETYCZNA – ŚWIATŁO.

17. Wymień rodzaje światła w kościele (jest ich 12).
Paschał, „akolityki” – świece procesyjne, pochodnie, świece ołtarzowe, roratka, sakramentki, wieczna lampka, zacheuszki, świece wiernych, oświetlenie kościoła, świeca chrzcielna, świeca nagrobna.
18. Podaj symbolikę paschału i odpowiedz kiedy jest on używany
Symbol Chrystusa Zmartwychwstałego. Stosowany w Okresie Wielkanocnym, podczas chrztu i mszy żałobnej.
19. Co to są tzw. akolityki? Wymień w jakich momentach Mszy świętej są używane.
Świece procesyjne na lichtarzach używane na wejście, Ewangelię i zakończenie Mszy św.
20. Co to są sakramentki? Co to są zacheuszki? Od czego powstała nazwa „zacheuszki”?
Sakramentki – świece zapalane do wystawienia Najświętszego Sakramentu.
Zacheuszki – świece umieszczone (wraz z lichtarzami) w miejscu czterech (ilu ewangelistów) lub dwunastu (ilu apostołów) namaszczeń podczas dedykacji (tzw. „konsekracji”)
Nazwa pochodzi od postaci Zacheusza. Dawniej Msza w dniu konsekracji kościoła zawierała Ewangelię (Łk 19,1 – 10) o tym jak Zacheusz wspiął się na sykomorę, aby zobaczyć Pana Jezusa. Chrystus został po tym przyjęty przez Zacheusza w jego domu. Konsekracja kościoła to chwila, w której wspólnota parafialna przyjmuje Pana Jezusa do swojego parafialnego domu – kościoła.

21. **Co to jest roratka, co symbolizuje?**
Dodatkowa świeca ustawiana w Adwencie podczas Mszy świętej roratniej. Świeca symbolizują Najśw. Maryję Pannę, a biała lub niebieska wstążka, którą jest przewiązana, oznacza Niepokalane Poczęcie Matki Bożej.
22. **Jaka jest symbolika światła w liturgii?**
Światło jest symbolem radości i znakiem świętej obecności; znakiem ofiary i miłości (spalanie się); symbolem Ducha Świętego. Światło rozprasza mrok – ciemności grzechu.
23. **Omów ilość świec na ołtarzu podczas Liturgii. Ile powinno ich być, gdy odprawia biskup diecezjalny? Narysuj układ świec na ołtarzu.**
*Na ołtarzu zasadniczo znajduje się parzysta liczba świec: 2, 4 lub 6.
 Gdy odprawia biskup diecezjalny (ordynariusz, a nie bp pomocniczy) może być 7 świec.*
24. **Podaj i zaprezentuj sposoby noszenia świec.**
Gotycki – strzelisty. Romański – ciężki.

III. CZĘŚĆ TEORETYCZNA – LITURGIA.

25. **Podaj definicję liturgii (jedną z dwóch). Od jakiego słowa pochodzi?**
„Liturgia święta stanowi więc kult publiczny, jaki Zbawiciel nasz, Głowa Kościoła, żywi dla Ojca Niebieskiego, i jaki społeczność wiernych oddaje Założycielowi swojemu, a przezeń Ojcu Przedwiecznemu. Krótko mówiąc, liturgia obejmuje całkowity kult publiczny Ciała Mistycznego Jezusa Chrystusa, a więc Jego Głowy i członków.” (Mediator Dei)
„Liturgia jest celebrowaniem misterium Chrystusa, w szczególności Jego Misterium Paschalnego. Uważa się ją za wypełnianie kapłańskiej funkcji Jezusa Chrystusa. W niej przez znaki dostrzegalne wyraża i dokonuje się uświęcenie człowieka, a Mistyczne Ciało Jezusa Chrystusa, to jest Głowa ze swymi członkami, sprawuje pełny kult publiczny należny Bogu.” (Kompendium KKK 218)
Z greckich słów: leitosis – publiczny, należący do ludu; ergon – czyn.
26. **Podaj jak nazwana została liturgia na Soborze Watykańskim II.**
Liturgia jednak jest szczytem, do którego zmierza działalność Kościoła, i zarazem jest źródłem, z którego wypływa cała jego moc. (Konstytucja o liturgii świętej 10)
27. **Wymień po trzy cele liturgii ze strony Pana Boga i ze strony człowieka.**
Ze strony Pana Boga:
 - uobecnienie dzieła Zbawiciela;
 - utrwalenie ofiary krzyża;
 - uświęcenie człowieka;
 - przekaz Słowa Bożego;
 - umocnienie człowieka**Ze strony człowieka:**
 - oddanie należnej chwały Panu Bogu;
 - prośba i należne dziękczynienie;
 - zjednoczenie i wspólnota wierzących;
 - zadośćuczynienie, przebłaganie;
 - złożenie się Bogu w ofierze.
28. **Co to są nabożeństwa w Kościele i czym różnią się od liturgii?**
Nabożeństwa to publiczne lub prywatne formy pobożności chrześcijańskiej, której jednak nie są częścią liturgii (np. Różaniec, Nabożeństwo Majowe, Czerwcowe, Gorzkie Żale, Droga Krzyżowa).
29. **Co to jest liturgika?**
To dział teologii, który jest nauką o Liturgii Świętej. Bada ona początki liturgii Kościoła i jej rozwój. Zajmuje się obrzędami liturgicznymi z punktu widzenia historycznego, teologicznego, duchowego, duszpasterskiego i prawnego.
30. **Co to są rubryki i nigryki?**
*Rubryki – tekst w księgach liturgicznych pisany na czerwono. Ogólnie są to wszelkiego rodzaju przepisy, wskazówki i zalecenia, których się nie wypowiada, a które dotyczą świętych obrzędów.
 Nigryki – tekst obrzędów w księgach liturgicznych napisany na czarno. Ogólnie są to wszelkie modlitwy, formuły i dialogi, które się wypowiada.*
31. **Co składa się na liturgię Kościoła?**
7 sakramentów (szczególnie Eucharystia); Liturgia Godzin; pogrzeb chrześcijański; sakramentalia (poświęcenia, błogosławieństwa, egzorcyzmy); celebracja Słowa Bożego; konklawe.
32. **Jakie są warunki, aby dana czynność miała charakter liturgiczny?**
 - została ustanowiona przez Pana Jezusa;
 - sprawowana jest według ksiąg zatwierdzonych przez Stolicę Apostolską zgodnie z przepisami;
 - celebrowana jest przez szafarza uprawnionego przez Kościół (poprzez święcenia jakie przyjął).

IV. CZĘŚĆ TEORETYCZNA – POSŁUGUJĄCY.

33. **Podaj przykład duszpasterstwa liturgicznego.**
Duszpasterstwo organistów, ministrantów, kolejarzy, strażaków.
34. **Wymień 5 grup osób, które składają się na służbę liturgiczną.**
*-mężczyźni pełniący posługi akolity i lektora;
 -liturgiczna służba ołtarza;
 -zespoły żeńskie (dary ofiarne, komentarze i te sprawy...);
 -służba muzyczna (organista, kantorzy, schola, psalterzyści);
 -służba porządkowa (kościelny - zakrystianin, osoby zbierające ofiarę, służby porządkowe)*
35. **Omów krótko historię organizacji ministranckich w Polsce (Kółka ministranckie, KDSL)**
*-do roku 1948 istniały kółka ministranckie;
 -1964 powstało Krajowe Duszpasterstwo Ministrantów;
 -1970 powstaje Krajowe Duszpasterstwo Służby Liturgicznej;
 -1987 wydany został Ceremoniał Posług Liturgicznych;
 -1994 program KDSL zostaje odrzucony;
 -2008 KEP wydała Dyrektorium Duszpasterstwa Służby Liturgicznej.*
36. **Omów zadania choralisty (ministranta).**
Dawanie znaków dzwonekami oraz gongiem podczas liturgii i nabożeństw. Odpowiadanie na wezwania celebransa w czasie Mszy świętej.
37. **Omów w jaki sposób oraz kiedy posługujemy się dzwonekami i gongiem.**
*Dzwonekami posługujemy się stosownie do zwyczaju w parafii i logiczności użycia. Mają one wskazywać wiernym na szczególnie moment lub dyscyplinować do przyjmowania właściwych postaw. Dzwonić można pojedynczo, wielokrotnie (np. 3 pojedyncze dźwięki) oraz ciągle (np. podczas procesji).
 Gong zwykło się stosować w czasie podniesienia Najśw. Ciała i Krwi Pańskiej po konsekracji.
 Od Gloria w wielkoczwartkowej Mszy Wieczerzy Pańskiej do Wigilii Paschalnej używa się kołatek.*
38. **Omów zadania ministranta światła? Podaj drugą nazwę.**
Cerofariusz – niosący światło – jest odpowiedzialny za niesienie świec w czasie Mszy świętej, procesji eucharystycznych czy nabożeństw.
39. **Czy w Polsce dopuszcza się ministrantki do służenia? Opisz stan prawny.**
*Konferencja Episkopatu Polski w 1994 r., odnosząc się do wskazówek Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, ustaliła, że w parafiach nie wolno wyznaczać dziewcząt do funkcji liturgicznych przeznaczonych dla ministrantów, jeżeli nie ma na to wyraźnej zgody biskupa diecezji. Jeżeli pozwoli na to biskup diecezjalny, po zasięgnięciu opinii Konferencji Episkopatu Polski, wtedy można tę praktykę wprowadzać.
 Tę regułę potwierdzają Wskazania Episkopatu Polski po ogłoszeniu nowego wydania Ogólnego wprowadzenia do Mszału rzymskiego z 2005 roku (nr 53). Podobnie decyzja o ubieraniu dziewcząt w alby i wprowadzanie ich do prezbiterium razem z ministrantami nie jest zostawiona poszczególnym kapłanom lecz biskupom.
 Dla dziewcząt zostały przeznaczone: usługiwanie przy modlitwie wiernych, posługa śpiewu, funkcja komentatora, służba darów.*
40. **Omów częstotliwość oraz strukturę zbiórki ministranckiej.**
Co tydzień. Struktura jest podana na stronie LSO Diecezji Tarnowskiej.

STOPNIE KDSL

(także na str. 13 w indeksie)

Parafialna Szkoła Ministranta	Lp.	Stopień	Funkcje
	1.	Kandydat	Kandydat
2.	Choralista (ministrant)	Ministrant	
3.	Ministrant światła	Ministrant światła	
4.	Ministrant księgi	Ministrant krzyża	
		Ministrant księgi	
5.	Ministrant ołtarza	Ministrant wody	
		Ministrant kadzidła	
		Ministrant ołtarza	
Dekanalna Szkoła Lektora		1.	Kurs na ministranta słowa Bożego Ministrant słowa Bożego (lektor)
Diecezjalna Szkoła Ceremoniarza i Animatora liturgicznego		2.	Ceremoniarz
		3.	Animator liturgiczny
Przygotowanie do stałego lektoratu			